

A bíróság ezt követően meghozza és kihirdeti az alábbi

v é g z é s t - I:

A bíróság az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezi, és egyben a per tárgyalását az Alkotmánybíróság eljárásának befejezéséig felfüggeszti.

A bíróság az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (továbbiakban: Abtv.) 25. § (1) bekezdése értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján kezdeményezi az előtte folyamatban lévő ügyben, az elbírálás során alkalmazandó, az egyesülési jogról és közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény 75. § (3) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának jelen ügyben történő kizárását (egyedi normakontroll eljárás.)

A végzés ellen nincsen helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az Alkotmánybíróság hatásköre az indítvány elbírálására, és az indítványozó jogosultsága [Abtv. 52. §. (1/b.) bekezdés a.) pontja]

A bíróság az Abtv. 25. § (1) bekezdése értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b.) pontja alapján kezdeményezi az előtte folyamatban lévő egyedi ügy elbírálása során alkalmazandó az egyesülési jogról és közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. tv. (továbbiakban: Ectv.) 75. § (3) bekezdés alaptörvény ellenességének megállapítását, illetőleg az alaptörvény ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását, ez az egyedi normakontroll eljárás, figyelemmel arra, hogy ezen jogszabályi rendelkezés alaptörvény ellenességét észlelte.

Jelen ügyben az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményező bíró jár el, a bírót a Köztársasági Elnöke 73/2014. (II. 25.) KE határozattal nevezték ki bírónak.

Az Alkotmánybíróság által vizsgálandó jogszabályi rendelkezés:

Az Ectv. 75. § (3) bekezdése alapján a 8. § (1) bekezdésben meghatározott jogok, amelyekkel e törvény hatályba lépésének időpontjában a 8. § rendelkezéseivel ellentétesen más személy rendelkezik, e törvény hatályba lépésével kártalanítás ellenében a törvény erejénél fogva az egyesületre szállnak vissza. A kártalanítás összegét a felek megállapodása hiányában az egyesület székhelye szerint illetékes bíróság állapítja meg a jogoknak azok visszaszállása időpontjában képviselt valós piaci értéke alapján.

Az eljárás során eddig megállapított tényállás a támadott törvényi szabályozás, és a folyamatban lévő egyedi ügy közötti közvetlen összefüggés:

A [redacted] felperes – a bíróság álláspontja szerint igazoltan – a [redacted] [redacted] jogelődje. A felperes jogelődje, valamint az [redacted] és az alperes, 2003. szeptember 23-án szerződést kötött (továbbiakban: szerződés), amely alapján a felek megállapodtak, hogy a felperesi jogelőd és az alperes között 2001. július 21-én létrejött Üzletrész Adásvételi Szerződés közös megegyezéssel történő megszüntetésére tekintettel a felperesi jogelőd az [redacted] Üzletrész Adásvételi Szerződés megkötésének napján hatályos törzstőkéjének 80 %-át képviselő részvényeket (Alaprészvénycsomag), azaz 2400 db 1.000,- Ft névértékű törzsrészvény a szerződés rendelkezései szerint visszaszolgáltatja az alperes részére. Az alperes erre tekintettel köteles az Alaprészvénycsomag visszaszolgáltatása folytán 1.584.521.871,- Ft összeget, valamint a felperesi jogelőd által már teljesített ellenértékeket a felperesi jogelődnek visszafizetni.

A felek megállapodtak abban, hogy az alperes az Alaprészvénycsomag tekintetében fennálló vételár visszafizetési kötelezettségének kizárólag olyan módon tesz eleget, hogy a szerződés 4. pontjában meghatározott Részleges Kereskedelmi Jogokat a felperesi jogelődre átruházza.

A szerződés 4. pontjában a felek meghatározták a részleges kereskedelmi jogok fogalmát. A szerződés 4. pontja alapján – egyebek mellett – a felek megállapodtak, hogy a felperesi jogelőd a szerződés 4.4.; és 4.5., és 4.6. pontjában meghatározott körben jogosult minden olyan megjelölés, elnevezés kereskedelmi célú kizárólagos használatára, hasznosítására, amely a [redacted] vagy más ezen szavakhoz hasonló szavakat, szóösszetételt tartalmaz, valamint minden olyan megjelölés és elnevezés használatára, amely köztudottan a ferencvárosi labdarúgáshoz kapcsolódik, vagy arra utal.

A felperes jogelődje kizárólagosan jogosulttá vált a szerződés további pontjaiban meghatározottak közül – többek között – a szerződés 4.4., és 4.5. pontjában megjelölt termékek alperes nevével, logójával történő előállítására, értékesítésére, kereskedelmi forgalomba hozatalára, terjesztésére. A szerződés 4.6. pontja alapján a felperesi jogelőd jogosult volt az alperes és az [redacted] Részvénytársaság keretében folytatott labdarúgó tevékenységhez kapcsolódó közvetítési és egyéb sajtó és média megjelenési jogok – a szerződésben meghatározott kivételek melletti – kizárólagos értékesítésére. A felek a szerződésben rendezték további jogaikat és kötelezettségeiket.

Az Ectv. 2011. december 14. napján került kihirdetésre az Ectv. 74. § (1) bekezdése értelmében ez a törvény a (2)-(4) bekezdésben foglalt kivételekkel a kihirdetést követő 8 napon lép hatályba. Az Ectv. 74. § (2) bekezdése szerint e törvény 3-12. §-ig, 13. § (1) bekezdése, 14. § (1) bekezdése, 15-50. §-ig, 53-54. §-ig, 56-59. §-ig, 73. § (2) bekezdés b.) pontja, valamint a 75. § és 209. § 2012. január 1. napján lép hatályba.

Az Ectv. 8. § (1) bekezdése értelmében minden egyesület saját maga rendelkezik nevével, címerével, logójával és minden a nevéhez kapcsolódó joggal, különös tekintettel a hirdetési, és reklámtevékenység, és a tevékenység televíziós, rádiós, valamint egyéb elektronikus technikákkal történő közvetítésével kapcsolatos jogokra.

Az Ectv. 8. § (2) bekezdése szerint az egyesület az (1) bekezdés szerinti hirdetési, reklám, illetve közvetítési jogokkal kapcsolatos 1 évnél hosszabb idejű szerződést csak a döntést hozó szerv külön felhatalmazása alapján köthet. Az országos sportági szakszövetség esetében ezt a jogkört a szakszövetség ügyintéző képviselő szerve jogosult gyakorolni. Az Ectv. 8. § (3) bekezdés alapján a

(2) bekezdés szerinti határozatlan, vagy 1 évnél hosszabb időre kötött szerződés megkötésétől számítva évente a döntéshozó szerv – országos sportági szakszövetség esetén a szakszövetség ügyintéző képviselő szerve – újabb felhatalmazás hiányában hatályát veszti, ezen rendelkezést az (1) bekezdés szerinti tárgyban kötött szerződésben szerepeltetni kell.

Az Ectv. 75. § (3) bekezdése alapján a 8. § (1) bekezdésében meghatározott jogok, amelyek a törvény hatályba lépésének időpontjában a 8. § rendelkezéseivel ellentétesen más személy rendelkezik, e törvény hatályba lépésével kártalanítás ellenében a törvény erejénél fogva az egyesületre szállnak vissza. A kártalanítás összegét a felek megállapodása hiányában az egyesület székhelye szerint illetékes bíróság állapítja a jogoknak azok visszaszállása időpontjában képviselt valós piaci érték alapján.

A felperes átruházással megszerzett, az alperes Ectv. 8. § (1) bekezdés hatálya alá tartozó jogai, az Ectv. 75. § (3) bekezdése alapján, 2012. január 1. napjával visszaszálltak az alperesre.

A bíróság álláspontja szerint a felek között részben vitás, hogy a közöttük létrejött szerződés alapján melyek az alperesre visszaszálló jogok, azonban egyes jogok, így az alperes nevével, logójával, televíziós, rádiós, vagy egyéb elektronikus technikákkal történő közvetítéssel kapcsolatos jogok vonatkozásában alapvetően nincsen vita a felek között. Egyes – támadott törvényi rendelkezéssel kapcsolatos – jogok, jogosultságok értelmezése, annak terjedelme vonatkozásában áll fenn vita a felek között.

A bíróság álláspontja szerint a peres eljárás során eddig lefolytatott bizonyítási eljárás során megállapított tényállás alapján egyértelműen rögzíthető, hogy a bíróság előtt folyamatban lévő eljárásban az Ectv. 75. § (3) bekezdésének alkalmazása szükséges. A bíróság nézete szerint az egyedi normakontroll kezdeményezéséhez teljes és minden részletre kiterjedő bizonyítás felvételére nincsen szükség. A bíróság álláspontja szerint jelen ügyben megállapított tényállás alapján tisztázottá vált, hogy a támadott törvényi rendelkezés a felperes és az alperes jogviszonyában alkalmazandó, továbbá a feleket érinti a támadott jogszabályi rendelkezés. A bíróság álláspontja szerint a felperes, mint jogutódot egyértelműen érintette a támadott jogszabályi rendelkezés. A felperes éppen a támadott jogszabályi rendelkezésre alapítottan indított peres eljárást az alperessel szemben. A bíróságnak tehát az előtte folyamatban lévő egyedi ügyben alkalmazni kell a támadott jogszabályi rendelkezést.

A támadott jogszabályi rendelkezés által megsértett alaptörvényi és nemzetköz szerződési rendelkezések.

Magyarország Alaptörvénye XIII. cikk (1) bekezdése értelmében mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár. Ugyanezen cikk (2) bekezdése alapján tulajdont kisajátítani, vagy kivételesen és közérdekből törvényben meghatározott esetben és módon teljes, feltétlen, és azonnali kártalanítás mellett lehet.

Magyarország Alaptörvénye B) cikk (1) bekezdése értelmében Magyarország független demokratikus jogállam.

Az első kiegészítő jegyzőkönyv az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményhez (Párizs 1952. március 20.), tulajdon védelméhez kapcsolódó 1. cikke értelmében minden természetes vagy jogi személynek joga van a javai tiszteletben tartásához. Senkit sem lehet tulajdonától megfosztani, kivéve ha ez közérdekből és törvényben meghatározott feltételek, vagy

nemzetközi jog általános elvei szerint történik.

Az előző bekezdésben foglaltak nem korlátozzák az államok jogát, olyan törvények alkalmazásában, amelyek szükségesnek ítélnék ahhoz, hogy a javaknak a közérdekében történő használatát szabályozhassák, illetőleg az adók, más közterhek, vagy bírságok megfizetését biztosítsák.

Az egyedi normakontroll eljárás megindításának indokai:

Az Alkotmánybíróság kialakult és jelenleg is fenntartott gyakorlata értelmében a tulajdonhoz való jog alapvető jog, erre tekintettel megfelelő körben az arányosság és a szükségesség követelményét, valamint az alaptörvény rendelkezését és szellemét, nemzetközi szerződést is figyelembe véve korlátozható jog. A bíróság az előtte folyamatban lévő ügyben alkalmazandó Ectv. 75. § (3) bekezdésének alkalmazásakor az Alaptörvény R) cikk (3) bekezdésében is foglaltak figyelembe vételével azt kellett mérlegelni, hogy a felperes esetében az egyedi normakontrollal érintett törvény rendelkezése nem ütközik-e az Alaptörvény rendelkezéseibe, így különösen a XIII. cikk (2) bekezdésébe, illetőleg nemzetközi szerződésbe a felperes tulajdonához való jog korlátozása az arányosság, és szükségesség elvét betartva történt-e.

A bíróság véleménye szerint a felperes tulajdonhoz való jogát a támadott jogszabályi rendelkezés korlátozta, ugyanis egyes személyek magánjogi jogviszonyában olyan módon avatkozott, hogy arra a feleknek nem volt érdemi ráhatása, a szerződéses akaratuktól függetlenül történt. Az Alkotmánybíróság határozatában már kifejtettek, hogy „...a tulajdonjog részjogosítványai - amelyek még a polgári jog szerint sem mindig a tulajdonost, az egyes esetekben a törvénynél fogva nem őt illetik, – nem azonosítható a tulajdonhoz való jog alkotmányi védelmét élvező lényeges tartalmával. A tulajdonjog közjogi megterhelése az alapjogvédelem területén, vagy a közhatalmi beavatkozás alkotmányellenességének kimondásához, és így az alapul fekvő jogszabály megsemmisítéséhez vezet, vagy a teherviselés alkotmányosságának elismeréséhez és legfeljebb az államgarancia, értékgaranciával való helyettesítéséhez. Ez utóbbinak az Alkotmányban kifejezetten szabályozott szélsőséges esete [az Alkotmány] 13. § (2) bekezdésben szabályozott kisajátítás, de az értékgarancia belépésének más esete is lehetségesek. A tulajdon elvonása alkotmányjogi értelemben nem feltétlenül a polgári jogi tulajdon elvesztés...” [64/1993. (XII. 22.) AB határozat].

A bíróság előtt folyamatban lévő eljárás során alkalmazott jogszabály a tulajdonjog korlátozásának egyik szélsőséges módját, a teljes elvonását alkalmazta azzal, hogy a meghatározott jogokat nem állami, vagy önkormányzati tulajdonba adta, hanem egy másik magánjogi jogalany tulajdonába. Erre tekintettel a bíróság álláspontja szerint jelen esetben a jogszabálynak meg kell felelni az Alaptörvény XIII. cikk (3) bekezdésében, a kisajátítás esetén megfogalmazott követelményeknek, azaz csak kivételesen és közérdekből törvényben meghatározott esetekben és módon teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehetséges.

Az Alkotmánybíróság már korábban kifejtette, hogy „...klasszikus kisajátítási „közérdekűségnek” tartalmát adó közhasznúság vagy közcélúság is megváltozik abban az értelemben, hogy a tulajdon korlátozás, vagy tulajdonelvonás gyakran közvetlenül más magánszemélyek javára szól, (és csak a társadalmi problémák megoldása által a köz javára) – mint például a városrendezés, bérlővédelem esetében. Az alapjogi tulajdonvédelem sajátosságai miatt az állami beavatkozás alkotmányossága

megítélésének súlypontja az alkotmánybírószági értékelés voltaképpen tere a cél és az eszköz, a közérdek és a tulajdonkorlátozás arányosságának megítélése lett. Az alapjogkorlátozás szükségessége, illetve elkerülhetetlensége vizsgálatánál itt eleve figyelembe kell venni az Alkotmány 13. § (2) bekezdése, a kisajátításhoz csupán a közérdeket kívánja, azaz az értékgarancia érvényesül, ennél szigorúbb szükségesség nem alkotmányos követelmény.

A bíróság véleménye szerint a sérelmezett jogszabályhely a közérdek hiánya miatt nem felel meg az Alaptörvény XIII. cikk (2) és (3) bekezdéseiben, valamint a az első kiegészítő jegyzőkönyv az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményhez (Párizs 1952. március 20.), tulajdon védelméhez kapcsolódó 1. cikkében foglaltaknak.

A bíróság vizsgálta azt is, hogy az egyesület Ectv. 8. §-ában foglalt jogainak visszaszállásával milyen más alaptörvényben biztosított jog támogatását segítette elő. Ennek körében tette vizsgálat tárgyává az alaptörvény XX. cikkét. Az állam az Alaptörvény XX. cikke alapján a testi és lelki egészséghez való jogot többek között a sportolás és a rendszeres testedzés támogatásának biztosításával segíti elő. A sportolás és rendszeres testedzés biztosításával jelentős szereppel bírnak a sportegyesületek és egyéb sportszervezetek. A perbeli esetben azonban egyes egyesületek által korábban kötött szerződések alapján elidegenített, az Ectv. 8. §-ban foglalt jogok általános, törvény alapján történő visszaszármaztatása nem hozható közvetlen összefüggésbe az Alaptörvény XX. cikkében foglalt állami kötelezettséggel. Ezen jogok érvényesítésének elősegítése érdekében a bíróság nem tartja arányosnak a támadott jogszabályban foglalt tulajdonjogot korlátozó rendelkezést.

A bíróság nézete szerint az egyesület nevéhez, címeréhez, logójához való jog, és minden a nevéhez kapcsolódó jog visszaszállására vonatkozó rendelkezés túl általános és a közérdekűség feltétele nem kapcsolódik hozzá.

Jelen eljárásban a felek közötti megállapodás alapján a Részleges Kereskedelmi Jogok kifejezetten nem tartalmazzák azokat a „hagyományos” kereskedelmi jogokat, amelyek az egyes egyesületek gazdálkodását érintik, így az [REDACTED] címeres mezek értékesítéséből származó bevételek, illetve a bajnoki mérkőzések közvetítéséből származó bevételek. A jegyértékesítés, stb. változatlanul az alperest illetve a [REDACTED] működtető gazdasági társaságot illetik, illeték meg.

Az Ectv. 8. §-ban foglalt jogok olyan általános mértékben kerültek meghatározásra, hogy egyes jogok, így például az alperes logójával ellátott alkoholos italok, snack készítmények előállítása, forgalmazása esetén nem merül fel a tulajdontól való megfosztás lehetőségének alapvető követelménye a közérdek.

A bíróság szükségesnek és arányosnak sem tartja az Ectv. 8. § (1) bekezdésben meghatározott jogok egyesületek részére törvény erejénél fogva történő visszaszállását. Egyes termékek kereskedelmi forgalmazáshozása, - ahogyan az a jelen esetben is tapasztalható – közérdekűnek nem tekinthető, ezáltal a jogok visszaszállására vonatkozó általános szabály nem arányos és nem is szükséges.

Ha feltételeznénk is valamely az Ectv. 8. §-ában megjelölt jogok kapcsán az egyesületek, így az alperes körében felmerülő közérdeket a jogszabályi rendelkezés szükségesség és arányosság követelményének továbbra sem felelne meg, mivel a visszaszálló jogok köre olyan tágan, nehezen meghatározható módon kerültek megjelölésre, amely magában foglalja egyéb a korlátozással arányban nem álló jogok visszaszállását is.

A bíróság álláspontja szerint a támadott jogszabályi rendelkezés nem biztosítja a jogszabály kötelezettjei számára – a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény. 2. § (1) bekezdése, és 2. § (3), (4) bekezdésében is deklarált – jogszabály alkalmazására való felkészüléshez szükséges időt. Az Alkotmánybíróság már több határozatában utalt rá, hogy „a jogszabály hatályba lépés időpontjának meghatározásakor figyelemmel kell lenni arra, hogy kellő idő maradjon a) a jogszabály szövegének megszerzésére, és áttanulmányozására, b) a jogalkalmazó szervek számára a jogszabály alkalmazására való felkészüléshez, c) a jogszabály érintett személyek és szervek számára annak eldöntéséhez, hogy miként alkalmazkodjanak a jogszabály rendelkezéseihez, az önkéntes jogkövetés személy és tárgyi feltételeiről való gondoskodásához [ABH 1992. 155. 6/2013. (III. 1.) AB határozat indokolása].

Az Alkotmánybíróság nem tartotta kizártnak – a felkészülés idő rövidegét – az olyan kivételes esetekben, amikor a jogállami követelmények figyelmen kívül hagyása nem sérti a jogállamiság elvét. Ilyen nem jelentős számú esetben akkor lehetséges a felkészüléshez szükséges idő lerövidítése, „ha alkotmányos cél elérésére irányuló állami akarat, akár a szabályozott társadalmi viszonyok jellege, akár történelmi körülmények, vagy más ok folytán kizárólag a jogszabálynak a kihirdetés napján történt hatályba lépésével juttatható érvénybe, mert például a szabályozás tartalmának előzetes ismerteté válása olyan társadalmi mozgásokat indítana be, amelyek meghiúsíthatják a jogszabállyal elérni kívánt célt. Az Alkotmánybíróság úgy foglalt állást, hogy az ilyen jogszabályok – épp az Alaptörvény hatályba léptetés időpontjának sérelmezése miatt, – akár az alkotmányjogi panasz, akár a jogszabály alkotmányosságának utólagos vizsgálatára irányuló indítvány alapján az Alkotmánybíróság elé kerülnek, a testülete esetileg vizsgálja annak fontos és másként érvényre nem juttatható társadalmi érdekeknek a fennállását, amely a jogalkotót az azonnali hatályba lépésre készítette.” [(ABH 1992. 159), és 28/1992. (IV. 30.) AB határozat.]

A támadott jogszabály esetén esetlegesen érvényre juttatni kívánt társadalmi érdek a bíróság álláspontja szerint nem indokolja, hogy a jogszabály kihirdetése és hatályba léptetése között pusztán 18 nap legyen. A felperes tulajdonában álló jogokkal kapcsolatos intézkedések – függetlenül attól, hogy mely jogokkal élt, és melyekkel kapcsolatban volt élő szerződése, és illetve foglalkoztatott-e munkavállalót – megtételére biztosított időtartam a szükséges képezt rövid volt, így ezáltal sértette az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság követelményét.

A bíróság álláspontja szerint az egyes jogszabály alaptörvényellenességének, nemzetközi szerződésbe ütközésének észlelése, illetve az alkalmazandó jogszabály aggályossága esetén egyedi normakontroll kezdeményezésekor indokolni köteles a döntését, – figyelemmel az Abtv. 52. §-ban, és egyebek mellett az Alkotmánybíróság III/01825/2014. számú végzésében foglaltakra is, – azonban egyes jogszabályok alaptörvényellenességének vizsgálata, és esetlegesen alaptörvényellenességének megállapítása és annak indokainak kifejtése az erre hatáskörrel és megfelelő felkészültséggel rendelkező Alkotmánybíróság feladata. Erre tekintettel a bíróság egyedi normakontroll kezdeményezésének bővebb indokolását nem tartotta szükségesnek.

A bíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 155/B. §-a alapján, a felperes kérelmére is figyelemmel, az Alkotmánybírósági eljárás kezdeményezéséről határozott és a Pp. 155/B. § (3) bekezdés alapján egyidejűleg a per tárgyalását felfüggesztette.

A végzés ellen a Pp. 155/B. § (4) bekezdése alapján fellebbezésnek nincsen helye.

Fővárosi Törvényszék
29.P.23.422/2015/16.

Felperesi, alperesi képviselő:

Kérjük a jegyzőkönyv e-mailben történő megküldését.

Tárgyalás befejezve, jegyzőkönyv lezárva 09 óra 56 perckor

K. m. f.

A kiadmány hitelül:

